

Fakultní nemocnice v Motole

V Úvalu 84, 150 06 Praha 5

FN MOTOL

LABORATORNÍ PŘÍRUČKA

Ústav lékařské mikrobiologie

č. IILP_ÚLM_1/2007-13

Určení: pro zdravotnický personál FN Motol

	Zpracoval:	Kontroloval	Schválil:
Organizační celek	ÚLM FN Motol	ÚLM FN Motol	ÚLM FN Motol
Funkce	Lékařka Vedoucí klinických laboratoří Vedoucí odd. virologie Lékařka VŠ-laboratoř serologie	Primář	Primář
Jméno	MUDr.Eliška Běbrová MUDr.Alena Píšová Mgr. Miroslav Zajac MUDr.Kamila Dundrová MUDr.Daniela Lžičarová Ing. Aleš Briksí	MUDr.Otakar Nyč, PhD.	MUDr.Otakar Nyč, PhD.

Účinnost laboratorní příručky od: 1.1.2007

Účinnost této verze od: [21.5.2021](#)

Doba platnosti: bez omezení, revize 1x ročně

Verze: 12

Počet stran výtisku (úvod/tabulky) 15/514

Počet příloh: 7

Vazba na akreditační standardy: SAK č.33, AOP 5, ISO ČSN EN 15189

Umístění originálu: LotusLab

Rozdělovník: Intranet FN motol

Webové stránky FN Motol

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 2/15

List provedených revizí a změn

Změna č.	Umístění změny	Popis provedené změny	Datum účinnosti	Odpovědná osoba
1	Manuál pro odběr vzorků	Doplnění o nabídku vyšetření mykologické laboratoře	8.2.2010	MUDr. Eliška Běbrová
2	Úvodní část LP	Vytvoření úvodní části LP	1.6.2010	MUDr. Alena Pišová
3	Manuál pro odběr vzorků	Aktualizace kapitol virologie a serologie, odběr vzorků pro laboratoř molekulární biologie	1.6.2011	MUDr. Alena Pišová
4	Manuál pro odběr vzorků	Aktualizace kapitol virologie a serologie, oprava rozmezí pro pokojovou a chladničkovou teplotu	23.4.2012	Mgr. Miroslav Zajac Ing. Jan Urban, Ph.D
5	Úvodní část str. 7	Definování odpovědnosti za způsob odběru, uchovávání a transport vzorku	23.4.2012	MUDr. Alena Pišová
6	Úvodní část str. 1,5	Oprava personálních údajů	1.8.2012	MUDr. Alena Pišová
7	Úvodní část str.6	Oprava konzultačních hodin, přidání konzultační linky	1.8.2012	MUDr. Alena Pišová
8	Úvodní část str.10	Archivace výsledků pouze v elektronické podobě	15.4.2013	MUDr. Alena Pišová
9	Tabulková část	Aktualizace kapitol virologie, serologie a bakteriologie	15.4.2013	MUDr. Alena Pišová Mgr. Miroslav Zajac Ing. Jan Urban, Ph.D
10	Tabulková část	Vytvoření kapitoly Mykologie	15.4.2013	MUDr. Vanda Chrenková
11	Příloha 1, 2	Vytvoření nové podoby návodu pro odběr na enterobiózu	15.4.2013	Ing. Jan Urban, Ph.D
12	Příloha 3	Aktualizace přílohy	15.4.2013	MUDr. Alena Pišová
13	Příloha 4	Vytvoření nové přílohy – odběr mat. na chřipku	15.4.2013	Mgr. Miroslav Zajac
14	Příloha 5,6	Aktualizace vzorů žádanek	15.4.2013	MUDr. Alena Pišová
15	Úvodní část str.7	Doplnění seznamu specializovaných vyšetření	18.6.2015	MUDr. Alena Pišová
16	Úvodní část str.10	Odstaněno vyšetření likvoru pro průkaz primárních patogenů bakt. mening. latex. aglutinací	18.6.2015	MUDr. Alena Pišová
17	Úvodní část str.10	Aktualizace vyhlášky MZ	18.6.2015	MUDr. Alena Pišová
18	Úvodní část str.11	Aktualizace vydávání výsledků	18.6.2015	MUDr. Alena Pišová
19	Příloha 3	Odstraněna	18.6.2015	MUDr. Alena Pišová

FN Motol		Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka			
č. IIIIP_ÚLM_1/2007			
Datum vydání: 1.1.2007		Verze:13	Strana 3/15

20	Tabulková část str. 4,5,6,7	Doplněny odkazy a komentáře	18.6.2015	MUDr.Alena Pišová
21	Tabulková část str.6	Doplněno cílený kultivační průkaz <i>Legionella sp.</i>	18.6.2015	MUDr.Alena Pišová
22	Tabulková část str. 8	Doplněno PCR průkaz střevních patogenů	18.6.2015	Doc.MUDr.Pavel Dřevínek,PhD
23	Tabulková část str.9	Doplněno screening.těhotných na přítomnost Str.agal. ve vag. výtěru	18.6.2015	MUDr.Alena Pišová
24	Tabulková část str.10	Doplněno cílená kultivace na <i>Actinomyces sp.</i>	18.6.2015	MUDr.Alena Pišová
25	Tabulková část str.12	PCR – panbakteriální detekce obsahu primárně sterilních dutin	18.6.2015	Doc.MUDr.Pavel Dřevínek,PhD
26	Tabulková část str. 13	PCR – panbakteriální detekce z tkání	18.6.2015	Doc.MUDr.Pavel Dřevínek,PhD
27	Tabulková část str.16	Doplnění kapitoly 1.14 –odběry z oční banky	18.6.2015	MUDr.Alena Pišová
28	Tabulková část str. 17,18,19,20, 22,25	Kapitola virologie - doplnění referenčních rozmezí a omezení pro některé metody	18.6.2015	Mgr. Miroslav Zajac
29	Tabulková část str. 27	Nová metoda – respirační viry – přímá detekce	18.6.2015	Mgr. Miroslav Zajac
30	Tabulková část str. 30,31,33,34	Kapitola sérologie – doplněny komentáře	18.6.2015	Ing. Jan Urban, Ph.D
31	Tabulková část str.38	Vytvoření kapitoly parazitologie – sérologické metody	18.6.2015	Ing. Jan Urban, Ph.D
32	Tabulková část str. 40,41,43	Kapitola mykologie – doplněny komentáře	18.6.2015	MUDr.Vanda Chrenková
33	Str13 Úvodní část	Doplnění kapitoly Vyřizování stížností	5.12.2016	MUDr.Alena Pišová
34	Tabulková část	aktualizace	5.12.2016	Doc.MUDr.P.Dřevínek,PhD Mgr. Miroslav Zajac MUDr. Vanda Chrenková MUDr.Otakar Nyč,PhD.
35	Úvodní část Str.12-14	Revize kapitoly 4.2. Hlášení výsledků v kritických intervalech	11.9.2017	MUDr.Alena Pišová MUDr.Otakar Nyč,PhD.
36	Příloha č.7	Metodický pokyn k odběru hemokultur	11.9.2017	Prof. MUDr.Pavel Dřevínek,PhD MUDr.Eliška Běbrová
37	Úvodní část Str.8	Aktualizace kap. 1.5 Spektrum nabízených služeb	11.9.2017	Prof. MUDr.Pavel Dřevínek,PhD Mgr.Miroslav Zajac
38	Tabulková část	Revize celé části	11.9.2017	MUDr.Daniela Lžičařová
39	Str.7	ATB konzultace	15.5.2018	MUDr.Alena Pišová
40	Tabulková část	PCR neuroinfekce, screening VRE, Sběrna mat. mléka	15.5.2018	MUDr.Alena Pišová ing. Milena Antušková

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 4/15

41	Str.11	Tisk výsledků - odstraněno	21.5.2019	MUDr.Alena Pišová
42	Str14	Konzultační činnost labortoře	21.5.2019	MUDr.Alena Pišová
43	Tabulková část	Revize celé části	21.5.2019	MUDr.Alena Pišová MUDr.Daniela Lžičařová Mgr.Miroslav Zajac Ing. Aleš Briksí MUDr.Kamila Dundrová
44	Tabulková část	SARS-Co-V-2	21.5.2020	Mgr.Miroslav Zajac
45	Příloha 7	Satelitní BACTEC	21.5.2020	MUDr.Petra Kabelíková
46	Str.8, 15	Konzultační činnost laboratoře	21.5.2021	MUDr.Alena Pišová
47	Str. 8	Aktualizace kapitoly 1.5	21.5.2021	Prof. MUDr.Pavel Dřevínek,PhD
48	Tabulková část	Enterický panel - odstraněno	21.5.2021	MUDr.Alena Pišová
49	Tabulková část	Aktualizace kap. 5.8 mykologie - kůže	21.5.2021	MUDr.Daniela Lžičařová

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIIP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 5/15

Obsah

1	Úvod	7
1.1	Identifikace laboratoře a důležité údaje	7
1.2	Základní informace o laboratoři.....	7
1.3	Zaměření laboratoře	7
1.4	Organizace laboratoře	8
1.5	Spektrum nabízených služeb.....	8
2	Manuál pro odběr primárních vzorků	9
2.1	Žádanky (indikace) na vyšetření	9
2.2	Informovaný souhlas pacienta	9
2.3	Informace a návody předávané pacientům.....	9
2.4	Používaný odběrový systém.....	9
2.5	Příprava pacienta před vyšetřením, odběr vzorku.....	10
2.6	Identifikace označení primárního vzorku	10
2.7	Ústní a dodatečné požadavky na vyšetření	10
2.8	Nezbytné operace se vzorkem, stabilita.....	10
2.9	Bezpečnostní aspekty při práci se vzorky	11
2.10	Informace k dopravě vzorků	11
2.11	Skladování vyšetřovaných vzorků a dodatečné analýzy	11
3	Preanalytická fáze.....	11
3.1	Kriteria pro přijetí vzorků	11
3.2	Kriteria odmítnutí dodaných vzorků	11
3.3	Postup při chybné nebo neúplné identifikaci pacienta na žádance	11
3.4	Postup při chybné identifikaci vzorku	12
4	Vydávání výsledků	12
4.1	Informace o formách výsledků, typy nálezů a laboratorních zpráv	12
4.2	Hlášení výsledků v kritických intervalech	12
4.3	Intervaly od dodání vzorku do vydání výsledku	14
5	Komunikace s laboratoří.....	14
5.1	Vyřizování stížností	14
5.2	Konzultační činnost laboratoře	14
6	Základní informace k prováděným vyšetřením	15
7	Související předpisy, literatura	15
8	Závěrečná ustanovení	15

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIIP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 6/15

Přílohy:

Příloha č. 1 – Pokyny pro odběr materiálu na střevní parazity (česky)

Příloha č. 2 - Pokyny pro odběr materiálu na střevní parazity (anglicky)

Příloha č. 4 – Pokyny pro odběr a transport vzorků k diagnostice chřipky typu A H1N1

Příloha č. 5 – Žádanka o mikrobiologické vyšetření

Příloha č. 6 – Žádanka o virologická vyšetření

Příloha č. 7 – Metodický pokyn k odběru hemokultur

Klíčová slova:

Laboratorní příručka (LP), spektrum vyšetření, bezpečnost práce, preanalytická fáze, odběr vzorků, urgentní vzorek, vydávání a hlášení výsledků, laboratorní informační systém (LIS)

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIIP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 7/15

1 Úvod

Laboratorní příručka obsahuje nabídku služeb ÚLM FN Motol. Poskytuje lékařům a sestřám informace o způsobu odběru biologického materiálu, jeho uchování a transportu do laboratoře. Je zpracována tak, aby odpovídala akreditačním standardům SAK a požadavkům normy ČSN EN ISO 15189.

1.1 Identifikace laboratoře a důležité údaje

Název laboratoře: Ústav lékařské mikrobiologie 2. LF UK a FN Motol

Předmět činnosti: Laboratorní vyšetření v lékařské mikrobiologii

Adresa: Fakultní nemocnice v Motole, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5

Okruh působnosti laboratoře: služby pro lůžková a ambulantní zařízení

1.2 Základní informace o laboratoři

Vedoucí laboratoře:	Prof. MUDr. Pavel Dřevínek, PhD	tel.: 22443 5350, mobil 722 157 222 pavel.drevinek@lfmotol.cuni.cz
Primář:	MUDr. Otakar Nyč, PhD.	tel.: 22443 5353, mobil 602 266 247 otakar.nyc@fnmotol.cz
Vedoucí laborantka:	Bc. Vilma Klemensová	tel.: 22443 5354, mobil 724 095 952 vilma.klemensova@fnmotol.cz
Sekretariát:	Jana Palacká	tel.: 22443 5351, fax 22443 5352 jana.palacka@fnmotol.cz
	Romana Laušerová	tel: 22443 5390, fax 22443 5352 romana.lauserova@fnmotol.cz

1.3 Zaměření laboratoře

ÚLM je součástí společných vyšetřovacích a léčebných složek. Pracoviště se nachází v budově 20, 23 a 24 (výzkum). Zahrnuje oddělení virologie – přízemí budovy, oddělení příjmu materiálu, oddělení klinické bakteriologie s laboratořemi klinické bakteriologie, sérologie, parazitologie, mykologie, laboratoř molekulární mikrobiologie – 1. patro a laboratoře molekulární genetiky (3. patro budovy 23).

Laboratoř vyhovuje akreditačním standardům SAK a je držitelem osvědčení o auditu

NASKL II podle normy ČSN EN ISO 15189.

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 8/15

1.4 Organizace laboratoře

Vzorky z klinik a oddělení jsou přinášeny v pravidelných intervalech personálem oddělení urgentního příjmu, případně zdravotním personálem jiného oddělení nebo soukromou osobou (pacient, rodinný příslušník – musí materiál dodat se žádankou). Malá část vzorků je dovezena z mimonemocničních zdravotnických zařízení.

<u>Příjem materiálu:</u>	pondělí - pátek	7-17.30 hod /*
	sobota	7-12.30 hod
	neděle a svátky	8-10.30 hod

/* vzorky odebrané z indikace hygienicko – epidemiologické služby FN

	pondělí – pátek	7-14.30 hod.
--	-----------------	--------------

<u>Provozní doba:</u>	pondělí - pátek	6-18 hod
	sobota	6-15 hod
	neděle a svátky	8-12 hod

<u>Antibiotické středisko:</u>	pondělí - pátek	7-15.00 hod /**
--------------------------------	-----------------	-----------------

/** konzultace k antibiotické terapii

	pondělí – pátek	7.30 – 11.30, 12.30 – 15.00	tel. 7240, 602283717
	sobota	11.00 – 13.30	
	neděle a svátky	9.00 -11.00	

Ve výjimečných urgentních případech je možné volat na tel. číslo 602 266 247 nebo na jiný předem domluvený kontakt.

1.5 Spektrum nabízených služeb

ÚLM provádí laboratorní diagnostiku bakteriologickou, virologickou, parazitologickou a mykologickou s využitím přímých a nepřímých metod. Poskytuje konzultační služby v oblasti antibiotické terapie a indikace vyšetření.

Zajišťuje:

1. *Rutiní vyšetření biologických vzorků včetně nabídky cílené detekce metodou PCR*
2. *Specializovaná vyšetření:*
  - a) Panbakteriální detekce metodou PCR z primárně sterilního materiálu
  - b) kvantitativní PCR herpetických virů

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 9/15

- c) Molekulární typizace kmenů *Cl. difficile*, *P. aeruginosa* (izoláty pacientů s cystickou fibrózou) a komplexu *B. cepacia* (izoláty pacientů s cystickou fibrózou)
- d) Stanovování protilátek proti interferonu beta

2 Manuál pro odběr primárních vzorků

Materiál je odebírán do předem označených nádobek. Za dodržení zásad odběru, volbu správné odběrové soupravy, označení vzorku, správné vyplnění požadavkového listu, dodržení podmínek skladování a transportu vzorku do laboratoře odpovídá pracovník, který odběr provedl.

2.1 Žádanky (indikace) na vyšetření

Základními požadavkovými listy jsou žádanky na mikrobiologické a virologické vyšetření.

Žádanka zahrnuje nabídku vyšetření, která laboratoř běžně provádí. Žádanka je určena pro dodání materiálu od jednoho pacienta.

Na žádance musí být vyplněny základní identifikační znaky:

- 1) rodné číslo pacienta nebo číslo pojištěnce
- 2) kód zdravotní pojišťovny
- 3) základní diagnóza pacienta (popř. diagnóza opravňující požadované vyšetření)
- 4) datum a čas odběru
- 5) identifikace odesílatele (podpis a razítko, které musí obsahovat jméno lékaře, název zdravotnického zařízení, IČZ, odbornost lékaře)
- 6) kontakt na odesílatele (telefon, adresa)
- 7) požadované vyšetření.

2.2 Informovaný souhlas pacienta

Laboratoř nezajišťuje informovaný souhlas pacienta.

2.3 Informace a návody předávané pacientům

Viz příloha č.1

2.4 Používaný odběrový systém

Doporučené odběrové soupravy jsou uváděny detailně v tabulkové části laboratorní příručky *pro bakteriologii a mykologii* :

- sterilní dacronový tampon na tyčince ve zkumavce nebo v transportní půdě (TP)

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 10/15

- sterilní dacronový tampon na drátku ve zkumavce nebo v transportní půdě (TP)
- anaerobní uzavřený systém – injekční stříkačka pro jednorázové použití bez jehly, uzavřená plastikovou zátkou
- uzavřená sterilní zkumavka – prázdná zkumavka z umělé hmoty s uzávěrem
- uzavřený sterilní kontejner – sterilní kontejner z umělé hmoty se šroubovacím víčkem nebo zátkou („sputovky“)
- hemokultivační lahvičky BACTEC + /aerobic/F, anaerobic/F, pedi/F, myco/F

pro virologii a serologii:

- zkumavky pro odběr nesrážlivé a srážlivé krve (např. Vacuette s fialovým nebo červeným uzávěrem), zkumavky s transportním médiem, tampony – podrobně viz manuál pro odběr vzorků.

pro parazitologii:

- uzavřené sterilní kontejnery z umělé hmoty s víčkem a sklíčka s lepicí páskou (jsou součástí odběrové soupravy pro parazitologii)

2.5 Příprava pacienta před vyšetřením, odběr vzorku

Podrobně popsáno v manuálu pro odběr vzorků.

2.6 Identifikace označení primárního vzorku

Zpracovány mohou být pouze vzorky řádně označené – údaje na odebraném vzorku se musí shodovat s údaji na žádance. Každému vzorku je přiděleno unikátní číslo. Pod tímto číslem je vzorek veden v LIS po celou dobu zpracování.

2.7 Ústní a dodatečné požadavky na vyšetření

Ze vzorků již dodaných do laboratoře lze na základě telefonického požadavku provádět dodatečná vyšetření. Vzorek musí splňovat kvalitativní požadavky pro dané vyšetření (množství vzorku, způsob odběru, čas odběru).

Personál, který přijímá dodatečný požadavek na vyšetření telefonickou cestou, zaznamená na žádanku datum a čas telefonické objednávky, vyplní požadované vyšetření, uvede jméno lékaře, který vyšetření požadoval a připojí svůj podpis. Zároveň provede zápis do LIS.

2.8 Nezbytné operace se vzorkem, stabilita

Manipulace se vzorkem, skladování do doby transportu a podmínky transportu do laboratoře jsou podrobně popsány v manuálu pro odběr vzorků.

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 11/15

2.9 Bezpečnostní aspekty při práci se vzorky

Obecné zásady práce s biologickým materiálem jsou obsaženy ve vyhlášce MZ č.306/2012Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Každý vzorek dodaný do laboratoře je nutné považovat za infekční.

Žádanky ani vnější strana zkumavky nebo odběrové soupravy nesmí být kontaminovány biologickým materiálem.

Transportní nádobky musí být řádně uzavřeny, aby nedošlo k rozlití materiálu.

Laboratoř a všechny spolupracující subjekty jsou povinny tyto zásady uplatňovat v plném rozsahu.

2.10 Informace k dopravě vzorků

Podmínky transportu vzorků jsou popsány v manuálu pro odběr vzorků.

2.11 Skladování vyšetřovaných vzorků a dodatečné analýzy

Uchovávání vzorků v laboratoři je podrobně popsáno ve směrnici o manipulaci se vzorky.

3 Preanalytická fáze

3.1 Kriteria pro přijetí vzorků

Nezbytným kritériem pro příjem vzorku je řádná identifikace pacienta – jméno, příjmení, rodné číslo nebo číslo pojištěnce.

3.2 Kriteria odmítnutí dodaných vzorků

Laboratoř může odmítnout:

- žádanku s biologickým materiálem, na které chybí nebo jsou nečitelné základní údaje (jméno a příjmení pacienta, rodné číslo, diagnóza, identifikace odesílatele) a není možné je doplnit na základě telefonického dotazu.
- neoznačenou nádobku s biologickým materiálem nebo biologický materiál bez žádanky
- žádanku nebo nádobku znečištěnou biologickým materiálem
- nádobku s biologickým materiálem, u které došlo k porušení obalu nebo otevření
- biologický materiál dodán po době zpracovatelnosti

3.3 Postup při chybné nebo neúplné identifikaci pacienta na žadance

Pokud je k dispozici údaj o odesílajícím oddělení, chybějící údaje na žadance se doplní na základě telefonického dotazu a materiál se zpracuje. Není-li k dispozici údaj o odesílajícím

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 12/15

oddělení ani základní identifikace pacienta, materiál se nezpracovává, provede se zápis o neshodě.

3.4 Postup při chybné identifikaci vzorku

Pokud není materiál označen jménem nebo není shodná identifikace pacienta na materiálu a žádance, materiál nemůže být zpracován. Pokud je k dispozici údaj o odesílajícím oddělení, laboratoř telefonicky informuje oddělení o odmítnutí vzorku. Provede se zápis o neshodě.

4 Vydávání výsledků

4.1 Informace o formách výsledků, typy nálezů a laboratorních zpráv

Vysokoškolský pracovník uzavírá výsledky vyšetření a uvolňuje je do sítě UNIS. Výsledky se netisknou.

Soukromým osobám se výsledkové listy nevydávají, ani se telefonicky nesdělují.

Telefonicky se výsledky sdělují jen zdravotním sestřám a lékařům po vzájemném představení a to v těchto formách: a) prosté sdělení obsahu výsledku

b) sdělení výsledku s odbornou interpretací

c) sdělení výsledku spojené s antibiotickou konzultací.

4.2 Hlášení výsledků v kritických intervalech

Výsledky se sdělují telefonicky ihned po odečtení.

a) Výsledky mikroskopie:

- Hlášení všech výsledků (i při negativním mikroskopickém nálezu): likvor z lumbální punkce, první odběr likvoru z komorové drenáže, hnis z mozkových nebo míšních abscesů, subdurálních nebo epidurálních empyémů, vegetace na srdečních chlopních, materiál odebraný při hluboké infekci oka.
  - Hlášení jen při pozitivním mikroskopickém nálezu: mikroskopický nález pozitivních hemokultur (zároveň je uvolňován jako předběžný výsledek do UNIS), perikardiální výpotek, likvor z komorové drenáže, mikroskopický průkaz acidorezistentních tyčinek.
  - Hlášení na základě požadavku na žádance nebo po telefonické konzultaci, případně hlášení mikroskopie dle závažnosti mikroskopického nálezu: kloubní tekutina, nitrobršni hnis, hnis z oblasti malé pánve, tkáně a tekutiny z infikovaných ran, aj.
- b) Výsledky rychlých diagnostických testů: průkaz antigenu *Streptococcus pneumoniae* (moč), průkaz GDH a toxinu *Clostridium difficile* ze stolice, pozitivní nálezy antigenu viru ve stolici (noroviry, adenoviry)

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 13/15

- c) *Legionella pneumophila* – průkaz antigenu v moči, PCR průkaz v DCD, kultivační průkaz
- d) Výsledky předběžné identifikace agens z hemokultur (zároveň je uvolňován jako předběžný výsledek do UNIS)
- e) Nález střevních patogenů ve stolici nebo jiném klinickém materiálu (*Salmonella sp.*, *Shigella sp.*, *Yersinia sp.*, *Campylobacter sp.*, patogenní vibria, enteropatogenní *E. coli*)
- f) Primozáchyt kmene MRSA
- g) Pozitivní průkaz produkce PVL toxinu u kmene *Staphylococcus aureus*
- h) Záchyt bakteriálních kmenů z čeledi *Enterobacteriaceae* se sníženou citlivostí nebo rezistencí ke karbapenemům, kmenů produkujících karbapenemázu a multirezistentních kmenů se současnou získanou rezistencí ke kolistinu
- i) Záchyt bakteriálních kmenů s výjimečnou závažnou rezistencí (např. vankomycin a linezolid rezistentní kmeny enterokoků a stafylokoků, metronidazol rezistentní kmeny *Clostridium difficile*)
- j) histotoxická a neurotoxická klostridia
- k) *Neisseria meningitidis*, *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*, a další pozitivní nálezy z likvoru
- l) *Neisseria gonorrhoeae*
- m) Pertuse a parapertuse (kultivační a PCR průkaz)
- n) Výsledky virologických vyšetření – významná virologická nálož u pacientů ve vysokém riziku
- o) Pozitivní výsledky sérologických vyšetření:
  - Pozitivita vyšetření *Brucella abortus*, *Francisella tularensis*, *Listeria monocytogenes*,
  - Pozitivita vyšetření *Salmonella Typhi a Enteritidis* (titr 1:400 a více)
  - Akutní infekce *Bordetella pertussis*, *parapertussis*, *Toxoplasma gondii*
  - Pozitivní kvasinkové a aspergilové antigeny (mannan, galaktomannan)
  - Pozitivita vyšetření RPR, TPPA (syfilis)
- p) Pozitivní výsledky parazitologických vyšetření – pozitivita vyšetření na kryptosporidiózu a susp. nález cyst *Entamoeba histolytica*
- q) Mikroskopický záchyt vláknitých hub, kultivační záchyt hub dle klinické závažnosti
- r) Záchyt hub s neobvyklou rezistencí k systémovým antimykotikům
- s) Pozitivita z dalších PCR vyšetření, zvláště pak z panbakteriální PCR, dle uvážení odečítajícího lékaře (posouzení míry patogenity identifikovaného mikroorganismu ve vztahu k vyšetřovanému materiálu, klinický obraz pacienta, unikátnost nálezu ad.) , významná virologická nálož (herpetické viry, adenoviry, BK a JC viru), u pacientů ve vysokém riziku a pozitivní nález respiračních virů v materiálu z dýchacích cest.

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIILP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 14/15

t) Další výsledky vyšetření dle závažnosti nebo po telefonické konzultaci

O telefonickém hlášení je proveden zápis do LIS (datum a čas, kdo hlásil, komu hlásil). Záznam o hlášení je uveden na výsledkovém listu.

4.3 Intervaly od dodání vzorku do vydání výsledku

Podrobně uvedeno v manuálu pro odběr vzorků.

5 Komunikace s laboratoří

5.1 Vyřizování stížností

Stížnosti související s poskytováním zdravotních služeb jsou řešeny v souladu se směrnicí ÚLM ISL_ÚLM_4/2011 Vyřizování stížností a připomínek a směrnicí FN Motol č. IOS_15/2009-3 Vyřizování stížností souvisejících s poskytováním zdravotních služeb (obě směrnice ve znění posledních revizí).

a) Ústní stížnosti:

Drobnou připomínku k práci laboratoře řeší okamžitě pracovník, který ji přijal, je-li v jeho kompetenci, případně předá kompetentní osobě. Tento typ stížnosti se nezaznamenává. Závažnější stížnost řeší pracovník, který stížnost přijal a zároveň informuje vedení laboratoře nebo stížnost předá vedení laboratoře. Provede se záznam do knihy stížností. Není-li možné stížnost vyřídit okamžitě, sdělí se návrh řešení a způsob odpovědi.

b) Písemné stížnosti:

Písemnou stížnost řeší vždy vedení laboratoře. Vždy se provede zápis do knihy stížností. Stížnost se vyřizuje ihned, písemně, pokud to není možné, navrhne se postup řešení a písemně se informuje stěžující strana.

5.2 Konzultační činnost laboratoře

Laboratoř poskytuje konzultační služby:

- a) v oblasti indikace vyšetření v běžné provozní době
- b) v oblasti antibiotické terapie pondělí – pátek 7.30 – 11.30, 12.30 – 15.00, sobota 11.00 – 13.30, neděle a svátky 9.00 -11.00, tel. 7240, 602283717

FN Motol	Ústav lékařské mikrobiologie FN Motol	
Laboratorní příručka		
č. IIIIP_ÚLM_1/2007		
Datum vydání: 1.1.2007	Verze:13	Strana 15/15

6 Základní informace k prováděným vyšetřením

Viz manuál pro odběr vzorků.

7 Související předpisy, literatura

P.R. Murray et al. Manual of Clinical Microbiology 8th ed.vol.1, 2ASM 2003

IIIIPR_ÚLM_36/2008 Provozní řád pracoviště, ve znění poslední revize

Směrnice organizačního celku ÚLM

SOP ÚLM

Směrnice FN Motol č. IOS_15/2009-3 Vyřizování stížností souvisejících s poskytováním zdravotních služeb ,ve znění poslední revize

8 Závěrečná ustanovení

Tento dokument nabývá účinnosti dne 21.5.2021